

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. IV. Cæteræ demonstrationes existentiaë Divinæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

partis, convenit absolute secundum se omnibus partibus distributive, quin etiam conveniat iisdem collectivè sumptis: sed insufficientia ad se ipsa producendum vel movendum est tale pradicatum, ergo. Major probatur: In quibus pradicatis collectio & distributio non differunt, in ijs conveniunt: sed in istis pradicatis essentialibus non differunt: collectio enim partium nil aliud est, quam partes collectæ, iisque tantum superaddit rationem totius. Unde si omnes partes distributive sint substantiales, vel spirituales; tota collectio est talis. Si nulla partium est existens vel possibilis, neque collectio est existens vel possibilis.

21. Confirmatur, Etiam si foret infinita series instrumentorum, tamen omnes causæ instrumentales, tam collectivè, quam distributive acceptæ, indigent influxu causæ alterius principalis. Item si esset infinitus processus insipientium, tota illorum collectio egeret directione sapientis extra illam collectionem constituti: ergo pariter, quia singula moventia mota indigent alio movente extra se, etiam tota eorum collectio indiget distincto motore non moto.

Hinc optimè Damascenus: *Omnia quaecunque sunt, vel creata sunt, vel increata: si creata prorsus ab aliquo condita sunt. Oportet autem conditorem increatum esse: nam si etiam ille creatus est, emisso ab alio creatus est, donec ad increatum ali- quod procedendo perveniat.*

§. IV.

Cætera demonstrationes existentia Divinae.

22. Tertia demonstratio petitur ex effectuum contingentia & necessitate entis necessarii. Si in mundo non esset aliquid ens essentialiter necessarium, nihil esset eorum, quæ sunt; imò nec quicquam eorum foret possibile: consequens est absurdissimum: ergo. Sequela probatur: tota collectio contingentium est quid indifferens ad esse & non esse, & aliquando non fuit: sed quod hoc modo est indifferens, non potest esse sibi ipsi ratio, cur potius sit, quam non sit, ex nihilo quoque & à nihilo fieri nil potest: ergo nisi admitas ens necessarium, nihil vel actualiter, vel possibile erit in mundo.

23. Confugit fortè Atheista ad circularem processum in infinitum; Sed præterquam quòd iste maneat refutatus ex dictis. Tota collectio omnium rerum creaturarum est ens contingens, ergo saltem potuit non esse. Da ergo aliquando non fuisse, tunc certè impossibile est aliquando esse, cum nihil possit se ipsum, & multò magis ex nihilo producere: ergo omnes creaturæ erunt impossibiles.

24. Quarta est demonstratio, quæ utitur D. Anselmo in Monolog. C. 4. Aliqua entia dicuntur magna vel minus bona propter majorem vel minorem

participationem illius, quod imparticipatè, & per se est optimum: sed datur in rerum natura ens majus & melius, magis vel minus bonum, perfectum, &c. ergo datur consequenter ens optimum maximum, quod est DEUS. Sic eleganter discurret Boetius. 3. de consol. *Quin existat (DEUS) sitq, veluti quidam omnium fons bonorum, negari nequit. Omne enim quod imperfectum esse dicitur, id diminutione perfecti imperfectum esse perhibetur: quo fit, ut si in quolibet genere imperfectum quid esse videatur, in eo perfectum quoque aliquid esse ne- nesse sit, &c.*

Quinta, quæ non tantum SS. PP. sed etiam eth. 25. nicipi Philosophis est familiaris demonstratio, petitur ab hujus universi ex partibus etiam inter se pugnantibus indissolubili nexu, pulchritudine, harmonia, ex ordinatissima tam caelestium, quam sub caelestium operandi efficaciam, motu, revolutione &c. Quæ cum calu adscribi nequeant, arguunt summam quondam providentiam directricem & dicitricem operum, mundo superiorem, attingentem à fine usque ad finem fortiter, & disponentem omnia suaviter. Sap. 8. unde & Celi enarrant gloriam DEI. Pl. 17. & una omnium creaturarum vox est: *Ipsè fecit nos, & non ipsa nos.* Pl. 99.

§. V.

Virum DEI existentia invincibiliter ignorari possit.

26. Absolute dari posse invincibilem DEI ignoran- tiam, non tantum ad longum tempus, sed etiam totà vità in hominibus ratione quidem capacibus, sed tamen incultis & hebetis ingenii probabilis censent Molina in præf. q. 2. c. 1. Zumel conc. 3. Ariaga disp. 2. le. 3. Pennahel disp. 2. le. 3.

Positive in nullo casu, nempe per media intrinsecè probantia ignorari posse, bene autem negative defectu instructionis & excitationis specierum, vel etiam per media extrinseca, putà auctoritatem malè instituentis, ad breve saltem tempus, docuit Magnif. P. Stadlmair in disp. de DEO. c. 1. n. 11. Multò plures præsertim in utraque tam Angelici, quam Subtilis Doctoris schola tenent, in nullo homine rationis compote, &c. quidem ad breve tempus, dari posse ignorantiam invincibilem DEI. Hanc tenent Alenius, Lyranus, Abulensis, Aureolus, Conet, Alvarez, Godoy, Reding, aliique plurimi, estque conformior doctrinæ D. Thomæ.

CONCLUSIO. In nullo casu homo rationis capax potest invincibiliter ignorare existentiam DEI. Hanc assertionem probat ipsa auctoritas S. Script. Sap. 13. *Vani sunt omnes homines, in quibus non subest scientia DEI, nec his debet ignosci, si enim tantum potuerunt scire, ut possent assequere seculum, quomodo hujus Dominum non facillitè inven- runt?* Job. 36. *Omnes homines viderunt eum, unusquisque invidet procl. Pl. 17. Celi enarrant gloriam DEI, & opera manuum ejus annuntiat firmamentum.* Apostolus Rom. 1. *inexcusabiles vocat Philosophos, quia invisibilia ipsius (DEI) à creatura mundi (homine) per ea, quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur.* 2. Thessal. 1. dicitur *Christus Judex venturus in flamma ignis, dare vindictam ipsis, qui non noverunt DEUM.*

Probant secundo testimonia SS. PP. partim ad-

C 3

ducta 28.